

Förhandlingar med Österbottens välfärdsområde

PROTOKOLL

Tid: 15.2.2023 kl. 9-12

Plats: Mariegatan 9, mötesrum Paja, 00170 Helsinki

Områdets representanter

Marina Kinnunen, välfärdsområdesdirektör

Tero Mäki, räddningsdirektör

Lena Nystrand, ekonomidirektör

Pia-Maria Sjöström, sektordirektör/barn, unga och familjer

Erkki Penttinen, sektordirektör/personer i arbetsför ålder

Pia Vähäkangas, sektordirektör/äldre personer

Sofia Svartsjö, verksamhetsområdesdirektör/social- och hälsocentraler

Marjo Orava, chefsöverskötare

Ordförande

Kari Hakari, avdelningschef, social- och hälsovårdsministeriet, ordförande

Kimmo Kohvakka, räddningsöverdirektör, inrikesministeriet, vice ordförande

Statsrådets representanter

Andreas Blanco Sequeiros, direktör, social- och hälsovårdsministeriet

Antti Kuopila, specialsakkunnig social- och hälsovårdsministeriet (samarbetsområdeskoordinator, sakkunnigsekreterare)

Anna Cantell-Forsbom, avdelningschef, social- och hälsovårdsministeriet

Taru Koivisto, direktör, social- och hälsovårdsministeriet

Tiina Snellman, konsultativ tjänsteman, inrikesministeriet

Inari Otonkoski, specialsakkunnig, social- och hälsovårdsministeriet (digitalisering och informationshantering)

Teemu Luukko, räddningsöverdirektör inrikesministeriet (digitalisering och informationshantering)

Ville-Veikko Ahonen, finansråd, finansministeriet (kommun- och regionförvaltningsavdelningen)

Piia Pekola, specialsakkunnig, finansministeriet (budgetavdelningen)

Katja Croell, utvärderingschef Institutet för hälsa och välfärd

Jussi Herranen, räddningsöverdirektör, regionförvaltningsverket

Märta Lehtonen, assistent, social- och hälsovårdsministeriet (teknisk sekreterare)

1. Mötet öppnas

Ordförandena avdelningschef Kari Hakari och räddningsöverdirektör Kimmo Kohvakka öppnade mötet klockan 9.00.

2. Konstaterande av deltagarna, presentation och godkännande av ärendelistan

Beslutsförslag: Deltagarna konstateras, kort presentation och ärendelistan godkänns utan ändringar.

Beslut: Deltagarna konstaterades och ärendelistan godkändes utan ändringar.

3. Fastställande av förhandlingarnas övergripande mål

Ordförande Kari Hakari presenterar de övergripande målen för förhandlingarna med välfärdsområdet. (bilaga 1)

Hänvisning: lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, 24§) och lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021, 10§)

Beslutsförslag: De övergripande målen för förhandlingarna fastställs i enlighet med ordförandens förslag.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes, ordföranden gick igenom förhandlingarnas grund i lagstiftningen och målen för förhandlingarna.

4. Starten för välfärdsområdet

4.1 Uppbyggnaden av välfärdsområdets förvaltning och verksamhet

Föredragande: välfärdsområdesdirektör Marina Kinnunen

Social- och hälsovårdsministeriet bereder ett områdeskort utifrån aktualitetsdiskussionerna i januari (bilaga 1, diabild 9).

Beslutsförslag: Centrala observationer om lägesbilden för övergångsskedet går igenom och diskuteras.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och centrala observationer om lägesbilden för övergångsskedet gick igenom. Övergången vid årsskiftet gick bättre än i fjol när samkommunen startade. Det förekom en del mindre störningar, men de kunde avhjälpas snabbt. Den största utmaningen är fortfarande lönebetalningen, men överlag är stämningen bland personalen bättre än för ett år sedan.

4.2 Reformprogram för verksamheten och ekonomin

Föredragande: välfärdsområdesdirektör Marina Kinnunen

Området åskådliggör vid behov hur det egna reformprogrammet är uppbyggt med hjälp av 1-2 diabolbilder, bilaga 1.

Beslutsförslag: Reformprogrammet för verksamheten och ekonomin diskuteras kort.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och reformprogrammet diskuterades. Området presenterade läget beträffande beredningen av framtids- och anpassningsprogrammet och hur den framskrider. Finansieringsnivån är utmanande för området, men den bärande tanken i programmet är en genuin strukturell reform, inte osthylvsprincipen. Sambandet mellan programmet och strategin är tydlig och strategin styr områdets hela verksamhet. Målet är att börja genomföra programmet under våren. Ministerierna rekommenderar att områdena inleder förändringsprogrammen så snabbt som möjligt och inledandet och genomförandet följs i förhandlingarna hösten 2023.

5. Genomförandet av välfärdsområdets organiseringsuppgift för social- och hälsovården samt räddningsväsendet

5.1 Genomförandet av organiseringsuppgiften för social- och hälsovården

Markering 1: Tillgång och tillgänglighet till likvärdig service

Föredragande: utvärderingschef Katja Croell, Institutet för hälsa och välfärd presenterar de centrala problempunkterna. Områdets representanter sektordirektörerna Pia-Maria Sjöström, Erkki Penttinen och Pia Vähäkangas svarar.

1.1 Problempunkter (social- och hälsovårdsministeriet/Institutet för hälsa och välfärd)

Tillgången till läkartjänster upplevs som otillräcklig. Det finns också utmaningar med tillgången till funktionshinderservice och uppfyllandet av behoven av barnskydd. Långa avstånd försvårar tillgången till service. Uträttandet av ärenden på distans ligger under det riksomfattande målet och har minskat. Tillgången till service på finska och svenska måste tryggas i alla situationer.

Vårdperioderna inom långtidssjukdomar är färre än medeltalet. De strukturer som skapats i välfärdsområdet erbjuder en grund för att främja integrationen. Integrationen tas vidare enligt åldersgrupp (barn och unga, personer i arbetsför ålder, äldre).

Planen för att främja hälsa och välfärd styr serviceverksamheten enligt åldersgrupp och mätningen av resultat. Oron för ungas välfärd påskyndar samarbetet med kommunala aktörer och tredje sektorn. Digitala tjänster riktas till personer i arbetsför ålder och samarbete bedrivs med kontaktytorna, kommunens boendeservice. För äldre betonas tjänster som upprätthåller funktionsförmågan och förebyggande åtgärder samt gemenskapsboende. Klient- och patientdatasystemet förnyas, det satsas på digitala tjänster och informationsledningen förbättras.

1.2 Mål som föreslås av området (med beaktande av de riksomfattande målen):

Det övergripande målet i Österbotten är att förbättra kundstyrningen till olika servicenivåer samt förbättra tillgången till primärvård; brådskande vård 7-14 dygn och inom munhälsovården < 3 mån. Servicen förankras i praktiken, ordnas mobilt, på distans och digitalt.

För barn, unga och familjer är målet snabbare bedömningar inom socialt arbete riktat till barn och familjer samt utvidgning av verksamheten med låg tröskel. Arbetsmetoderna inom barnskyddet klargörs och behovet av dem minskas genom utveckling av basservicen och mentalvårdstjänsterna.

När det gäller personer i arbetsför ålder görs satsningar på likvärdiga tjänster för klienter inom specialomsorger.

Andelen äldre som bor hemma utökas och likvärdig hänvisning till service främjas.

1.3 Åtgärder som föreslås av området för att uppnå målen:

I Österbotten håller man på att gå igenom servicenätverket och utarbeta en åtgärdsplan för att veckla det, som blir klar våren 2023. De digitala tjänsterna behöver utvecklas i området, och därför utreds kompetensbehoven för att ta i bruk digitala verktyg. Service- och vårdprocesserna utvecklas för att förbättra tillgången så att tjänster som tillhandahålls fysiskt, digitalt och på distans kombineras på bästa sätt, vilket förutsätter att även social- och hälsovårdscentralernas personal tar i bruk och övar de nya verksamhetsmodellerna och verktygen. Servicesedlar tas i bruk för att avveckla vårdköerna inom munhälsovården.

Införandet av modellen med familjecenter och därtill hörande digitala tjänster stärker tjänsterna för barn och familjer. Samarbetet inom samarbetsområdet utvecklas särskilt för att ordna och producera tjänster på krävande nivå, vilket gäller även klienter inom specialomsorger. Vi förenhetligar grunderna för beviljande av tjänster för äldre, och vi tar i bruk nya förebyggande verksamhetsmodeller och serviceprodukter.

Beslutsförslag: Målen och åtgärderna för att uppnå dem fastställs i enlighet med förslaget i ärendelistan. Dessutom fastställs tidtabellen för genomförandet av åtgärderna och överenskomms om uppföljningen (områdets egen uppföljning och riksomfattande uppföljning). I förhandlingarna hösten 2023 följs hur målen och åtgärderna framskrider.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och de mål, den tidtabell och de åtgärder för att uppnå målen som området lyft fram godkändes. Verksamheten i området är indelad i tjänster för barn och unga, personer i arbetsför ålder och äldre. De föreslagna åtgärderna för att utveckla servicen fördelas i enlighet med denna indelning och är kopplade till områdets reformprogram och uppföljningen av det. I förhandlingarna hösten 2023 följs hur målen och åtgärderna framskrider.

Markering 2: Vård- och serviceskulden

Föredragande: Sofia Svartsjö, verksamhetsområdesdirektör, social- och hälsocentraler, Österbottens välfärdsområde

2.1. Vård- och serviceskulden och hur den fördelar sig

Tillgången till icke-brådskande vård inom primärvården överstiger 3 mån. Vid 3/10 hälsocentraler. Rapporteringen är utmanande och AvoHilmo-uppgifterna visar inte korrekta siffror. Tillgången till

vård inom munhälsovården har försämrats och det genomfördes i medeltal 9 % färre behandlingar än 2019. Vårdgarantikön överskrider 6 mån. i nästan alla enheter. Däremot har tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården förbättrats men kön överstiger fortfarande (12/22) ca 13 & >6 mån. och kösituationen varierar beroende på specialitet. En del av vården av personer som lider av långtidssjukdomar som kan klassificeras som folksjukdomar fördröjdes eller genomfördes inte under pandemin. Eventuellt försenade diagnoser kan leda till att sjukdomarna kompliceras och således att vårdbehovet ökar i framtiden. Den psykiska och fysiska konditionen hos personer med funktionsnedsättning försämrades under pandemin när tillgången till tjänster försämrades.

Pandemin påverkade i synnerhet barn, unga och familjer negativt, vilket syns som ökat behov av psykosociala tjänster samt ökat antal barnskyddsanmälningar och längre behandlingstider. Vaccinationstäckningen för det nationella vaccinationsprogrammet har sjunkit i vissa områden. Problemen med att orka i arbetet har ökat bland unga personer i arbetsför ålder till följd av pandemin. Kompetensen när det gäller att bedöma arbets- och funktionsförmågan är bristfällig. Vissa kundgrupper, såsom bostadslösa, invandrare och andra i utsatt ställning led av den plötsliga övergången till distanstjänster under pandemin, och man har inte kunnat svara på servicebehoven med distanstjänster. Tjänsterna med låg tröskel minskade under pandemin och äldre sökte sig till tjänster i mindre omfattning än normalt, vilket nu syns i form av behov av multiprofessionella tjänster. Äldres användning av rusmedel har ökat.

2.2. Mål som föreslås av området (med beaktande av de riksomfattande målen):

Genom att förbättra tillgången och tillgängligheten avhjälps också vård- och serviceskulden. Där det nu finns en vård- och serviceskuld förekom problem med tillgången redan före coronan. Målen och åtgärderna är i huvudsak desamma som i punkt 5 1.2 och 1.3. Vi eftersträvar en vaccinationstäckning för det nationella vaccinationsprogrammet som åtminstone motsvarar landets medeltal.

2.3. Åtgärder som föreslås av området för att uppnå målen:

Målen och åtgärderna är desamma som i punkt 5 1.2. och 1.3., som beskrivs närmare i ppt-bilagan. År 2023 använder vi projektpengar för att avveckla köerna inom primärvården och samtidigt utarbetar vi nya verksamhetsmodeller som förhindrar att köer uppstår i framtiden. Åtgärder för att förbättra vaccinationstäckningen planeras tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd 2023 bland annat genom utbildning och genom att undersöka ungas inställning till vaccinationer.

Beslutsförslag: Målen och åtgärderna för att uppnå dem fastställs i enlighet med förslaget i ärendelistan. Dessutom fastställs tidtabellen för genomförandet av åtgärderna och överenskomms om uppföljningen (områdets egen uppföljning och riksomfattande uppföljning). I förhandlingarna hösten 2023 följs hur målen och åtgärderna framskrider.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och områdets redogörelse för situationen hördes. Serviceskulden har uppkommit redan före coronatiden, men den har växt till följd av pandemin. Det viktigaste är att bygga upp verksamhetsmodeller som stöder en reform och därigenom åstadkomma samarbete i området och hitta balans inom de olika verksamheterna. Området strävar efter att ange vård- och serviceskulden även i eurobelopp. Situationen följs i förhandlingarna hösten 2023.

Markering 3: Tillgången till yrkesutbildad personal och personalens tillräcklighet

Föredragande: utvärderingschef Katja Croell, THL och chefsöverskötare Marjo Orava Österbottens välfärdsområde

3.1. Problempunkter (social- och hälsovårdsministeriet/Institutet för hälsa och välfärd):

Cirka 8 000 personer överförs till välfärdsområdet. Områdets mål är att ha Finlands bästa välfärdsanställda. Personalen belastas av de omfattande åtgärderna för att utveckla verksamheten, projekt och upphandlingen av klient- och patientdatasystemet. Personalbristen avspeglas på bred basis i hela servicesystemet. Flertalet åtgärder har vidtagits för att säkra tillgången till personal och personalens tillräcklighet.

Tillgången till personal varierar inom området och områdets geografiska struktur begränsar personalens rörlighet. Det råder personalbrist inom flera yrkesgrupper. I området finns yrkeshögskoleutbildning och utbildning på andra stadier, men universiteten med utbildning i medicin och socialt arbete ligger utanför området med undantag av svenskspråkig socialarbetarutbildning. Personaldimensioneringen inom serviceboende med heldygnsomsorg är 0,6-0,65 per 1.4.2023)

3.2. Mål som föreslås av området (med beaktande av de riksomfattande målen):

Målet är en ändamålsenlig och lagstadgad personalstruktur och personaldimensionering som beaktar kompetensnivåerna. Här behöver vi också nationell styrning. Målet är också en förnuftig arbetsfördelning mellan olika yrkesgrupper och kompetensnivåer samt att kompetensen utnyttjas på rätta ställen i service- och vårdkedjan och på rätt plats. Vi satsar på arbetshälsa och arbets säkerhet för att hålla kvar personal samt på att utnyttja den resurs som partiellt arbetsföra utgör.

3.3. Åtgärder som föreslås av området för att uppnå målen:

Vi har redan vidtagit en del av åtgärderna och en del vidtas under 2023. Vi utreder personalbehovet i föregripande syfte och följer att personaldimensioneringen motsvarar behoven i verksamheten. Vi modellerar multiprofessionella serviceprocesser för att klargöra arbetsfördelningen. Vi följer protokollet för säker arbetsplats i vårt område. Personalstrategin har godkänts och ett åtgärdsprogram utarbetas utifrån den. Vi utvecklar rekryteringsmetoderna, bland annat internationell rekrytering samt en juniormodell från studier via praktik direkt i arbete. Vi förbättrar möjligheterna till en karriärstig och till att återvända till arbetet och vi arbetar för att trygga den riksomfattande forskningsfinansieringen (VTR) för det sociala området. Vi deltar aktivt i riksomfattande professionsnätverk för att sprida kamratstöd och god praxis.

Beslutsförslag: Målen och åtgärderna för att uppnå dem fastställs i enlighet med förslaget i ärendelistan. Dessutom fastställs tidtabellen för genomförandet av åtgärderna och överenskomms om uppföljningen (områdets egen uppföljning och riksomfattande uppföljning). I förhandlingarna hösten 2023 följs hur målen och åtgärderna framskrider.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och områdets mål och åtgärderna för att uppnå dem fastställdes i enlighet med förslaget i ärendelistan. I området råder personalbrist i nästan alla yrkesgrupper och trots att området också har utbildning i branschen så utexamineras inte tillräckligt med personal. Dessutom måste området konkurrera om den utexaminerade personalen med Sverige

och Norge. Området har dock planer för att underlätta situationen. Framtids- och anpassningsprogrammet bidrar till att puffa på åtgärderna.

Markering 4: Områdets egen markering

Föredragande: sektordirektörerna Pia-Maria Sjöström, Erkki Penttinen, Pia Vähäkangas och verksamhetsområdesdirektör Sofia Svartsjö Österbottens välfärdsområde

4.1. Problempunkter

I Vasaregionen finns flera privata barnskyddsenheter för vård utom hemmet, som tar emot krävande klienter från hela landet. Detta belastar den ungdomspsykiatriska avdelningen.

Ungefär 250 barn under skolåldern och cirka 500 7-17-åringar från Ukraina har fått tillfälligt skydd i Österbotten och familjerna har sedan mars möjlighet att få kommunplats.

Den geriatriska servicehelheten måste utvecklas i motsvarighet till behovet, med beaktande av prognoserna.

Bra samarbete med kommunerna är viktigt för att undvika deloptimering.

Man måste komma överens med kommunerna om samarbetsstrukturer i fråga om exempelvis sysselsättningsservice, stödtjänster för integrering, främjande av välfärd och hälsa, samarbete med tredje sektorn. Här behöver kommunerna informationsledning. För äldre måste det tas fram indikatorer för hälsa och välfärd som mäter förvaltningsövergripande servicehelheter och serviceprocesser. Rapporteringen är utmanande, till exempel AvoHilmo-uppgifterna visar inte korrekta siffror.

4.2. Mål som föreslås av området (med beaktande av de riksomfattande målen):

Överenskommelse om samarbetsstrukturerna med kommunerna. Riksomfattande indikatorer bör utarbetas för främjande av äldres välfärd och hälsa. Den nationella diskussionen om prioriteringar inom servicesystemet måste fortsätta. Verksamhetsenheternas förmåga att producera information och rapportera om servicen som stöd för beslutsfattandet måste förbättras.

4.3. Åtgärder som föreslås av området för att uppnå målen:

Vi utökar och utvecklar tjänsterna för tidigt stöd och tjänsterna med låg tröskel. Vi utvecklar välfärdsområdets samarbete med tredje sektorn och andra samarbetspartner (t.ex. finansiärer).

Beslutsförslag: Välfärdsområdets markeringar konstateras. Målen och åtgärderna för att uppnå dem fastställs i enlighet med förslaget i ärendelistan. Dessutom fastställs tidtabellen för genomförandet av åtgärderna och överenskomms om uppföljningen (områdets egen uppföljning och riksomfattande uppföljning). I förhandlingarna hösten 2023 följs hur målen och åtgärderna framskrider.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och välfärdsområdets markeringar konstaterades. Vid behov kontaktar området ministeriernas experter separat.

Paus klockan 10.44-10.55

5.2 Genomförandet av organiseringsuppgiften för räddningsväsendet

Ordförande Kimmo Kohvakka

Genomförandet av organiseringsuppgiften för räddningsväsendet (den servicenivå som överförs från räddningsväsendet i området):

Säkerställandet av tillgången till räddningstjänster (nationellt tema)

Föredragande: Räddningsöverdirektör Kimmo Kohvakka

Nationell utmaning 1: Tillgången till yrkesutbildad personal och personalens tillräcklighet

Tillgången till yrkesutbildad personal och personalens tillräcklighet är en nationell utmaning och tar sig olika uttryck i områdena. Grundorsaken till utmaningen ligger i att befolkningen blir äldre och de stora åldersklasserna går i pension samt i frågor som har att göra med arbetstidsarrangemangen (upplösning av beredskapsarrangemangen) och höjning av servicenivån inom räddningsväsendet till tillräcklig nivå (regionförvaltningsverkens föreskrifter för att korrigera aktionsberedskapen).

Inom räddningsverksamheten är personaltillgången en utmaning i hela landet och den gäller såväl välfärdsområdenas anställda i huvudsyssla som avtalsbrandkårernas personal. Det har blivit svårare att få kompetenta sökande till räddningsuppgifter. Det finns också utmaningar med rekryteringen till olycksförebyggande uppgifter, men de är av mindre skala än utmaningarna inom räddningsverksamheten.

När det gäller avtalsbrandkårernas personal är utmaningen att säkerställa en jämn servicenivå inom räddningsverksamheten dygnet runt. Detta gäller särskilt larmuppdrag dagtid i riskruta II (t.ex. en stor tätort, räddningsverksamheten ska påbörjas inom 10 minuter från larmet).

Även utmaningarna med att rekrytera svenskspråkig personal har identifierats som ett riksomfattande problem med personaltillgången. Den svenskspråkiga utbildningen för räddningsbranschen har varit oregelbunden och det finns inte arbetskraft på arbetsmarknaden.

Flera räddningsverk tog upp Räddningsinstitutets bristfälliga utbud av kompletterande utbildning som en nationell utmaning. Utbildningsunderskottet gäller i synnerhet utbudet av kompletterande utbildning i förebyggande av olyckor.

Nationell utmaning 2: Tillgången till räddningsverksamhetens tjänster

Det finns utrymme för förbättring i räddningsväsendets aktionsberedskap. På nationell nivå är fenomenet koncentrerat till tillväxtområdena och de största städerna, där befolkningen har ökat och bebyggelsen förtätats och räddningsverksamhetens tjänster inte har utvecklats i takt med befolkningsökningen.

Regionförvaltningsverken har iakttagit betydande missförhållanden i räddningsverksamhetens servicenivå, och de har utfärdat sammanlagt fem beslut för olika områden om att

aktionsberedskapen ska utvecklas till en nivå som motsvarar riskerna och hoten i området.

Nationell utmaning 3: Beredskap för bekämpning av miljöskador

En nationell utmaning för räddningsväsendet är att höja beredskapen för bekämpning av miljöskador till en nivå som motsvarar riskerna. I Finska viken och Saimen är fartygsolje- och kemikalierisken stor, och om den realiseras i stor skala leder det till oåterkalleliga skador på Östersjön. Det rådande världspolitiska läget har ökat behovet av beredskap.

Nationell utmaning 4: Beredskap för befolkningsskydd

Den bristfälliga nivån på beredskapen för befolkningsskydd är en nationell utmaning för räddningsväsendet. Detta bör uppmärksammas när beslutet om räddningsväsendets servicenivå bereds.

Läget för räddningsväsendets tjänster och ekonomi (regionalt tema)

Räddningsverksamhetens aktionsberedskapstid

När aktionsberedskapstiden granskas ser man att det finns områden som inte har nåtts. Mätt med den första enhetens aktionsberedskapstid fyra rutor och mätt med räddningsverksamhetens aktionsberedskapstid två rutor. Dessa utgör problemrutor och de finns i Vasa.

Områdets kommentar:

Att bygga upp tillgängligheten i området för Österbottens räddningsväsende när det gäller brådskande tjänster är särskilt krävande, och begränsningen av möjligheten att använda beredskap har bidragit till detta. Särskilt anvisningen om planering av aktionsberedskapen har stor inverkan på hur områdets beredskap byggs upp för rutorna i riskklass 2. Avstånden mellan tätorterna gör att rutorna inte kan nå centralt från en station. Beredskapen kan delvis lösas med beredskap dygnet runt som bygger på aktiv arbetstid med beaktande av arbetssäkerheten, men tillgången på avtalspersonal spelar en avgörande roll för att bygga upp en kostnadseffektiv beredskap.

Industrins utveckling i området, bland annat framställning av väte och syntetisk metan samt skogsindustrins och batteriindustrins investeringar, kommer att utmana Österbottens välfärdsområdes räddningsverks beredskap på ett nytt sätt. När det gäller problemrutorna i Vasa har Österbotten framskridit systematiskt och servicenivåbeslutet har intagits i utvecklingsplanen. Byggandet av brandstationen i Liselund i Vasa har avancerat, varvid situationen i Korsnässtället och Sunnanvik fås under kontroll. Bägge lösningarna förutsätter att personalresurserna utökas. Dygnetruntbemanning 0+2 på en brandstation orsakar årliga kostnader på cirka 0,6 miljoner euro. När det gäller avtalspersonal och personal i bisyssla både försämras funktionsförmågan och minskar antalet. Det är utmanande att få personal i huvudsyssla, och detta tar sig uttryck i brist på främst tvåspråkig personal inom delområdet förebyggande av olyckor.

Man berättade att området aktivt sett till att en tvåspråkig räddningskurs med jämna mellanrum tas in i Räddningsinstitutets utbildningsprogram. Den tvåspråkiga räddningskursen inverkar också positivt på att tvåspråkiga söker sig till befälsutbildning i fortsättningen, vilket gör det möjligt att få kompetent personal i framtiden. Tills vidare har det funnits tillräckligt med avtalspersonal, trots att det förekommit en liten fluktuation och svårast är situationen i Kaskö stad. Arbetsgivarens ansvar ökar i fråga om utbildnings- och arbetssäkerhetsfrågor och

förutsätter att avtalspersonalen engagerar sig i att bygga upp beredskapen. Genomförandet kräver tilläggsresurser av räddningsverket och engagemang av avtalspersonalen.

Trots att servicenivån inom beredskapen och befolkningsskyddet är god, medför övergången till välfärdsområdet även utmaningar för beredskapen. Det finns utmaningar i anslutning till exempelvis informationen om skyddsrum, situationen har dock förbättrats. Evakueringsplanen behöver uppdateras och väntar på nya riksomfattande riktlinjer. Enligt räddningsdirektören fungerar befolkningsskyddssystemet överlag, men det behöver uppdateras. Förberedelser har gjorts och uppdateringen av riskkartläggningen för undantagsförhållanden ger bättre grund för planeringen. Ett tyngdpunktsområde följande servicenivåbeslutperiod kommer att vara utveckling och underhåll av befolkningsskyddet.

Beslutsförslag: Inrikesministeriet och regionförvaltningsverket presenterar de viktigaste utmaningarna som baserar sig på räddningsväsendets utredning och regionförvaltningsverkets expertbedömning (bilaga 3). Områdets representanter ger sitt svar där de redogör för sina förslag till lösningar på utmaningarna. Ärendet diskuteras.

Beslut: De riksomfattande och regionala utmaningar som inrikesministeriet och regionförvaltningsverket framfört och som grundar sig på räddningsväsendets utredning och regionförvaltningsverkets expertbedömning (bilaga 3) fastställdes. Österbottens välfärdsområdes svar på utmaningarna för räddningsväsendet konstaterades.

6. Informationshantering inom social- och hälsovården och räddningsväsendet

Föredragande: välfärdsområdesdirektör Marina Kinnunen

Välfärdsområdena ombes i ärendelistan bereda en kortfattad redogörelse för samarbetet inom informationshanteringen på samarbetsområdenas nivå och på nationell nivå enligt följande helhet:

Vilka möjligheter ser ni för

- *samarbete på samarbetsområdenas nivå i syfte att utveckla informationshanteringen och de relaterade informationssystemen så att de stöder social- och hälsovårdens verksamhet,*
- *samarbete på samarbetsområdenas nivå i syfte att skapa en strategi för digital säkerhet och inleda praktiska åtgärder,*
- *nationellt samarbete i syfte att främja informationsledningen och*
- *nationellt samarbete inom ramen för informationshanteringen i räddningsväsendet?*

Vilka möjligheter ser ni för

- samarbete på samarbetsområdenas nivå i syfte att utveckla informationshanteringen och de relaterade informationssystemen så att de stöder social- och hälsovårdens verksamhet,

Områdets kommentar:

Österbottens välfärdsområde upprätthåller en beskrivning av de informationslager och ärenderegister som det förvaltar i enlighet med 28 § i informationshanteringslagen (906/2019). Beskrivningen av handlingars offentlighet genomförs och upprätthålls på den externa webbplatsen som en separat publikation om praxis för utlämning av uppgifter och begäran om

uppgifter med beaktande av kriterierna för tillgänglighet. Syftet med beskrivningen av handlingars offentlighet är att informera medborgarna så att de gör tillräckligt detaljerad begäran om information och riktar den till rätt myndighet/aktör.

Österbottens välfärdsområde upprätthåller ett sådant ärenderegister i ärendehanteringssystemet som informationshanteringslagen förutsätter. Inkommande ärenden registreras och behandlas i Dynasty. Österbottens välfärdsområdes första version av informationssäkerhetsplanen har godkänts av styrelsen den 16 januari 2023. På samma möte godkändes såväl data-skydds- som informationssäkerhetspolicy samt beskrivningen av handlingar offentlighet. Till välfärdsområdet har skaffats Innofactors Dynasty ärende- och dokumenthanteringssystem. Ärendehanteringsdelen används regionalt, men dokumenthanteringsdelen är fortfarande i ibruktagandefasen. Till denna del förhåller vi oss reserverat till eventuell konkurrensutsättning och upphandling av ett nytt gemensamt system.

- samarbete på samarbetsområdenas nivå i syfte att skapa en strategi för digital säkerhet och inleda praktiska åtgärder,

Områdets kommentar:

Samarbetsområdets informationsadministrationer har redan börjat med regelbundna samarbetsmöten under Varhas ledning. Inom samarbetsområdet är det möjligt att samarbeta på strategi- och plannivå, inklusive digital säkerhet. Samarbetsområdet har en gemensam in-house-aktör (2M-IT), så när det gäller eventuella anskaffningar och gemensamma tjänster ser vi goda förutsättningar att inleda och eventuellt genomföra planering av samarbete på samarbetsområdenas nivå. Detta främjas av bland annat gemensamma maskinhallar och slutanvändartjänster genom 2M-IT. En förutsättning för samarbete för Österbottens del anses vara att eventuellt gemensamt överenskomna digitala säkerhetstjänster är tillämpliga i samtliga tre områden.

- nationellt samarbete i syfte att främja informationsledningen

Områdets kommentar:

Det är bra om DigiFinland fortsätter att samordna utvecklingen av välfärdsområdenas informationsledning. På så vis möjliggörs jämförelse mellan välfärdsområdena. Ett annat tyngdpunktsområde med tanke på fortsättningen är att fortsätta utveckla minimiinformationsinnehållet tillsammans med DigiFinland. Detta arbete pågår fortfarande på nationell nivå.

Det måste satsas nationellt på informationens kvalitet. Samarbetet mellan Institutet för välfärd och hälsa och välfärdsområdena borde utökas. För närvarande lämnar välfärdsområdena hälso- och socialvårdens Hilmo-uppgifter, men det finns brister i informationens kvalitet.

Välfärdsområdena bör göra all information interoperabel och man skulle kunna samarbeta tätt kring detta på nationell nivå. God registrering i välfärdsområdet är utgångspunkten för god informationsledning, utveckling samt utveckling av digitala tjänster och artificiell intelligens. Vi skulle kunna utveckla detta samordnat och tillsammans i hela landet.

- nationellt samarbete inom ramen för informationshanteringen i räddningsväsendet.

Områdets kommentar:

Inrikesministeriet genomför ett nytt nationella informationssystem för förebyggande av olyckor för räddningsväsendet. Datasystemprojektet grundar sig på ändringar i lagstiftningen om räddningsväsendet och den nationella styrningen, den tekniska utvecklingen och det intensivare myndighetssamarbetet.

Vi utreder nu vilken annan rapportering som borde göras till räddningsväsendet, sådan som inte hör till inrikesministeriets projekt.

Enhetliga och informationssäkra nationella informationslager i en informationssäker miljö förutsätter nationellt samarbete i fråga om räddningsväsendets gemensamma system, bland annat förebyggande av olyckor, informationshanteringen i olycksrapporterings- (Pronto) och fältledningssystemet, där inrikesministeriet har en egen styrande roll i hanteringen av helheten. Velfärdsområdets kontaktyta beaktas i informationshanteringen.

Beslutsförslag: Områdets redogörelse för möjligheterna till samarbete på samarbetsområdenas nivå och på nationell nivå hörs. Ärendet diskuteras och beslut om eventuella fortsatta åtgärder och uppföljning fattas.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och områdets redogörelse för möjligheterna till samarbete på samarbetsområdenas nivå och på nationell nivå hördes. Samarbete på samarbetsområdenas nivå har inletts.

7. Velfärdsområdets ekonomi och kostnadsutveckling

Föredragande: ekonomidirektör Lena Nystrand, Österbottens velfärdsområde

Området ombes i ärendelistan bereda en kortfattad redogörelse för områdets ekonomi och kostnadsutveckling i förhållande till kravet på balansering av ekonomin under ekonomiplaneringsperioden enligt lagen om velfärdsområden (115 §). I redogörelsen ska man lyfta fram de centrala observationerna av områdets ekonomi och de i eurobelopp största åtgärderna som behövs (specificerat) samt de största riskerna när det gäller att balansera ekonomin under ekonomiplaneringsperioden.

Områdets redogörelse:

Velfärdsområdets budget 2023 uppvisar ett underskott, det saknas 34 mn euro i finansiering. Anpassningsbehovet 2023-2025 växer till 70 miljoner euro. > 8 %. Hela ekonomiplanperioden kommer att vara utmanande när det gäller finansieringen. Löneuppgörelsepaketet är 20 mn euro i budgeten 2023 – blir det ytterligare förhöjningar?

Personalbristen leder till allt mera dyra köpta tjänster. Samkommunen för velfärdsområdets köpta tjänster 2022 blev 33 mn euro dyrare än vad som budgeterats. Som underlag för 2023 har använts budgeten för 2022, som grundade sig på uppgifter från kommunerna. Detta torde innebära att det faktiska behovet är mycket större än vad som uppskattats för 2023.

Hyresnivån är 12 mn euro (6 % avkastningskrav) högre än vad som fastställts för 3 år i kommunernas egen budget. Det finns anpassningsmöjligheter men inget händer på ett år. Det krävs till och med satsningar innan vi kan effektivisera.

Beslutsförslag: Områdets redogörelse för välfärdsområdets ekonomi och kostnadsutveckling i förhållande till kravet på balansering av ekonomin under ekonomiplaneringsperioden enligt lagen om välfärdsområden hörs. Ärendet diskuteras och beslut om eventuella fortsatta åtgärder fattas.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och områdets redogörelse för välfärdsområdets ekonomi och kostnadsutveckling hördes. Avkastningskraven på kommunernas fastigheter är högt och utmanande för områdets finansiering.

8. Välfärdsområdets investeringsplan 2024-2027

Föredragande: ekonomidirektör Lena Nystrand, Österbottens välfärdsområde

Områdets redogörelse:

Investeringsplanen 2024-2027 innehåller inga egna fastighetsinvesteringar. Det enda anslaget för byggnader som har beaktats är eventuella garantiåtgärder å 108.000 euro i det redan färdigställda H-huset. De saneringar som planerats för 2023 behövs för den nuvarande verksamheten och avsikten är att slutföra dem redan i slutet av året.

För fasta konstruktioner har reserverats 1,5 miljoner euro. Till dem hör bland annat uppdatering av hissar och VVS-åtgärder. För maskiner och anordningar har reservats 9 miljoner euro för sjukhusutrustning, såsom diagnostikapparater, fordon för tjänster som tillhandahålls i hemmet, ambulanser samt annan materiel. Av den totala summan har 1,7 miljoner reserverats för räddningsverkets fordon och materiel.

Det klient- och patientdatasystemprojekt som inleddes 2023 fortsätter till 2025 och för det har budgeterats sammanlagt 30 miljoner euro. För andra IT-investeringar har 2 miljoner euro reserverats för 2024. Klient- och patientdatasystemet finansieras med lånefinansiering, vilket har beaktats redan i lånefullmakterna för 2023 liksom de större byggnadsinvesteringar som planerats för 2023. Den egna finansieringens andel av investeringarna har beräknats till 12,6 miljoner euro 2024.

Beslutsförslag: Områdets förslag till välfärdsområdets investeringsplan för 2024-2027 (bilaga 1) hör och den fortsatta behandlingen av investeringsplanen konstateras.

Beslut: Ärendepunkten kombinerades med presentationen av och diskussionen om föregående punkt. Beslutsförslaget godkändes och välfärdsområdets redogörelse för läget beträffande investeringarna hördes.

9. Åtgärdsrekommendationer för välfärdsområdet

9.1 Åtgärdsrekommendationer för social- och hälsovården

Beslutsförslag: Åtgärdsrekommendationer ges vid behov.

Beslut: Inga åtgärdsrekommendationer gavs

9.2 Åtgärdsrekommendationer för räddningsväsendet

Beslutsförslag: Åtgärdsrekommendationer ges vid behov.

Beslut: Inga åtgärdsrekommendationer gavs

10. Tidpunkt för förhandlingarna hösten 2023

Förhandlingsdagen infaller vecka 44 år 2023

Beslutsförslag: Som tidpunkt för följande förhandlingar godkänns vecka 44 år 2023.

Beslut: Beslutsförslaget godkändes och det konstaterades att tidpunkt för följande förhandlingar är vecka 44.

11. Andra eventuella frågor som aktualiseras

Beslut: Det framkom inga andra ärenden

12. Avslutande av mötet

Ordförandena Kari Hakari ja Kimmo Kohvakka avslutade förhandlingarna kl. 11.56

Marina Kinnunen
velfärdsområdesdirektör,
Österbottens velfärdsområde

Kari Hakari,
avdelningschef,
social- och hälsovårdsmi-
nisteriet

Kimmo Kohvakka,
räddningsöverdirektör,
inrikesministeriet

Bilagor

Bilaga 1: Statsrådets presentationsmaterial

Bilaga 2: Institutet för hälsa och välfärds expertbedömning

Bilaga 3: Regionförvaltningsverkets expertbedömning och utredning av räddningsväsendet i området